

La Transició vista per Carlos Bosch. "Yo no susurro, grito"

Palau Robert - Sala 4 Cotxeres - Barcelona

Fins al 15 de novembre 2020

Exposició La Transició vista per Carlos Bosch

Sala 4 cotxeres

**PALAU
ROBERT**
Centre d'Art i d'Arquitectura

 Generalitat
de Catalunya

Carlos, avui la notícia ets tu, has mort la matinada del 22 de juny de 2020 a Buenos Aires. Dos dies abans, em vas enviar un tall de veu, en el qual respiraves amb certa dificultat, i deies: **"Des de dissabte hi ha males notícies, t'ho vull explicar bé... Aquesta nit et truco"**. No vaig rebre mai aquesta trucada. Estàvem en un moment d'intercanvi de documents, de preguntes, i sobretot de respostes. De com organitzar el teu viatge a Barcelona amb el teu fill Vittorio, per ser presents el dia de la inauguració. Després del 2007, tornaries a veure els teus col·legues, la teva família catalana. I finalment, podries veure penjada, per primera vegada, la teva col·lecció de fotografies de **"La Transició vista per Carlos Bosch"**, que avui ja formen part de la teva donació a la Generalitat de Catalunya.

Carlos Bosch, per damunt de tot, sempre va voler comunicar per ser escoltat. Sobre la seva fotografia, asseverava en el documental *Sombres de luz*: **"Amb les meves fotos no murmuro, jo crido per comunicar"**. Així reflectia la seva vida quan exercia en el món del periodisme gràfic; i amb el pas dels anys, un dels seus interessos era fer de transmissor d'idees, com el mestre de la fotografia de premsa que fou.

Tot fotoperiodista està obligat a ser cronista de la seva època. Si arribes tard, si no ets a prop, si no reflexiones abans de la presa, si no dispares en aquell moment, no tens fotografia i no tindràs un document per a la història. Per als seus companys periodistes del mitjà on

treballava, tenia clar que la imatge final que havia seleccionat era la bona. Però ells en volien més, volien conèixer la seva crònica fotoperiodística, des que en Carlos posava el peu a l'escena fins a la decisió de si la fotografia es publicava o no. Les seves

cròniques van ser famoses: **“Les meves fotografies no ho són si no porten subjecte, verb i predicat”**.

Sempre he pensat que les seves fotografies són barroques, fosques, excessivament contrastades, que en molts casos adquireixen un estil tenebrista. Va il·luminar amb espelmes el cos d’una dona sola i d’edat avançada, que s’estava morint d’inanició al Barri Xino de Barcelona. La fotografia es va publicar a la premsa local i la dona va salvar la vida. Els serveis públics es van mobilitzar... Era el 1977. Qui va fotografiar millor les víctimes de la colza? Qui va fotografiar la brutalitat de les condicions de vida a l’asil del Parc de Barcelona? Va tornar a fotografiar la mort a l’atemptat de la revista *El Popus*. Carlos Bosch va arribar a fotografiar el cadàver de Txiqui, afusellat per la Guàrdia Civil el 1975, en la que va ser la darrera execució del franquisme. Es va passejar pel dipòsit de cadàvers, i va decidir publicar la sèrie *Cadàvers exquisits*. Per fer aquestes fotografies, es va haver d’acostar respectuosament al cos i, finalment, olorar el dipòsit de cadàvers on se sumen els morts.

Al llibre de Pepe Baeza *Por una función crítica de la fotografía de prensa*, assevera que “la fotografia és polisèmica, pot adoptar diferents sentits, els quals depenen de la finalitat a què es destina i del context que té, com també d’allò que l’envolta”. Carlos Bosch es va camuflar entre els cadells del feixisme i dels seus futurs dirigents, per desvelar i denunciar els hereus de Franco a la dècada dels anys setanta.

Durant els tres anys que va durar aquesta sèrie, publicada en diferents mitjans espanyols i internacionals, els **fasistas**, com ell ho pronunciava, es vanagloriaven dels personatges que apareixien a les seves fotos, vestits amb cants de victòria de la Guerra Civil espanyola, i que encara avui tornen a rebrotar.

Sobre el vell debat entorn de la veritat o la mentida de la fotografia, Carlos Bosch va declarar al web de **FotografosArgentinos.org**: **“La meva fotografia no és *fine art*; faig documents fotogràfics quan vull, tots falsos, menteixo tot el dia. Quan vaig treballar de periodista sempre vaig mentir, no vaig dir mai la veritat. Com tots els periodistes que falsifiquen la realitat a través de les seves ulleres”**.

Manel Sanz

Comissari de **“La Transició vista per Carles Bosch. ‘Yo no susurro, grito”**

Palau Robert

Barcelona

fins al 15 de novembre 2020

Equip de Producció Exposició *La Transició vista per Carlos Bosch “Yo no susurro, grito”*

Comissaris: Manel Sanz i Paulina Flores

www.upifc.cat

Exposició La Transició vista per Carlos Bosch

Sala 4 cotxeres

**PALAU
ROBERT**
CENTRE D'ARTS I CULTURA

Generalitat
de Catalunya

Carlos, hoy eres tú la noticia, has fallecido la madrugada del 22 de junio de 2020 en Buenos Aires. Dos días antes, me enviaste un corte de voz, en el que respirabas con cierta dificultad, y dijiste: **"Desde el sábado hay malas noticias, te quiero explicar bien... Esta noche te llamo"**. No recibí nunca esa llamada. Estábamos en un momento de intercambio de documentos, de preguntas, y sobre todo de respuestas. De cómo organizar tu viaje a Barcelona con tu hijo Vittorio, para estar presentes el día de la inauguración. Después de 2007, volverías a ver a tus colegas, a tu familia catalana. Y por fin, podrías ver colgada, por primera vez, tu colección de fotografías de **"La Transició vista per Carlos Bosch"**, que hoy ya forman parte de tu donación a la Generalitat de Catalunya.

Carlos Bosch, ante todo, siempre quiso comunicar para ser escuchado. Sobre su fotografía, aseveraba en el documental *Sombras de luz*: **"No susurro con mis fotos, yo grito para comunicar"**. Así reflejaba su vida cuando ejercía en el mundo del periodismo gráfico; y pasados los años, uno de sus intereses era ejercer de transmisor de ideas, como el maestro de la fotografía de prensa que fue.

Todo fotoperiodista está obligado a ser cronista de su época. Si llegas tarde, si no estás cerca, si no reflexionas antes de la toma, si no disparas en ese momento, no tienes fotografía y no tendrás un documento para la historia. Para sus compañeros periodistas del

medio donde trabajaba, tenía claro que la imagen final que había seleccionado era la buena. Pero ellos querían más, querían conocer su crónica fotoperiodística, desde que Carlos ponía el pie en la escena hasta la decisión de si la fotografía se publicaba o no. Sus crónicas fueron famosas: **"Mis fotografías no lo son si no llevan sujeto, verbo y predicado"**.

Siempre he pensado que sus fotografías son barrocas, oscuras, excesivamente contrastadas, que llegan en muchos casos a un estilo tenebrista. Iluminó con velas el cuerpo de una mujer sola y de edad avanzada, muriéndose de inanición en el Barrio Chino de Barcelona. La fotografía se publicó en la prensa local y la mujer salvó la vida.

Los servicios públicos se movilizaron... Era 1977. ¿Quién fotografió mejor a las víctimas de la colza? ¿Quién fotografió la brutalidad de las condiciones de vida en el asilo del Parc en Barcelona? Fotografió de nuevo la muerte en el atentado de la revista *El Popus*. Carlos Bosch llegó a fotografiar el cadáver de Txiqui, fusilado por la Guardia Civil en 1975, en lo que fue la última ejecución del franquismo. Se paseó por la morgue, y decidió publicar la serie *Cadáveres exquisitos*. Para hacer estas fotografías tuvo que acercarse respetuosamente al cuerpo y, finalmente, oler la morgue donde se suman los muertos.

En el libro de Pepe Baeza *Por una función crítica de la fotografía de prensa*, asevera que «la fotografía es polisémica, puede adoptar diferentes sentidos y estos dependen de la finalidad a la que se destina y del contexto que tiene, así como de lo que la rodea». Carlos Bosch se camufló entre los cachorros del fascismo y de sus futuros dirigentes, para desvelar y denunciar a los herederos de Franco en la década de los 70. Durante los tres años que duró esta serie, publicada en diferentes medios españoles e internacionales, los *fasistas*, como él lo pronunciaba, se vanagloriaban de los personajes que aparecían en sus fotos, vestidos con cantos de victoria de la Guerra Civil española, y que aún hoy vuelven a rebrotar.

Sobre el viejo debate en torno a la verdad o la mentira de la fotografía, Carlos Bosch declaró en la web de FotografosArgentinos.org: "**Mi fotografía no es *fine art*; hago documentos fotográficos cuando quiero, todos ellos falsos, estoy mintiendo todo el día. Cuando trabajé de periodista siempre mentí, nunca dije la verdad. Como todos los periodistas que ponen sus lentes y falsifican la realidad**".

Manel Sanz

Comisario de "**La Transició vista per Carlos Bosch. 'Yo no susurro, grito'**"

Palau Robert

Barcelona

fins al 15 de novembre 2020

Equip de Producció Exposició *La Transició vista per Carlos Bosch "Yo no susurro, grito"*

Comissaris: Manel Sanz i Paulina Flores

www.upifc.cat

Exposició
La Transició
vista per
Carlos Bosch

Sala 4 cotxeres

PALAU
ROBERT
CONSERVARI DE LA MEMÒRIA

Generalitat
 de Catalunya

Carlos, today the news is you. You died on the morning of 22 June 2020 in Buenos Aires. Two days before, you sent me a voice message in which you were breathing with some difficulty, and you said: **“There’s been bad news since Saturday, I want to explain it to you properly... I’ll call you tonight”**. I never received the call. We had been exchanging documents, questions, and above all answers. On how to organise your trip to Barcelona with your son Vittorio, to be there on the day of the opening. You would be seeing your friends, your Catalan family, for the first time since 2007. And finally, you would be able to see your collection of photographs **“The Transition as seen by Carlos Bosch”**, now part of your donation to the Catalan Government, hanging up for the first time.

Carlos Bosch, more than anything, always wanted to communicate to be heard. Regarding his photographs, in the documentary *Shadows of Light*, he said: **“I don’t whisper through my photos, I shout to communicate”**. This was the essence of his life when he worked as a photojournalist; and over the years, one of his interests was transmitting ideas, as the master of press photography that he was.

All photojournalists necessarily become chroniclers of their time. If you turn up late, if you’re not close at hand, if you don’t think before shooting, if you don’t shoot at the right time, you won’t have a shot and you won’t

have a document for posterity. His colleagues at the paper where he worked knew that he would always select the right image. But they wanted more, they wanted to know the stories behind his photos, from the moment he arrived on the scene to the decision of whether or not to publish the photo. His photographic chronicles were famous: **“My photos aren’t photos unless they have a subject, verb and predicate”**.

I’ve always considered his photographs to be baroque, dark, excessively high-contrast, tenebrist in many cases. He lit up with candles the body of an elderly woman, alone, dying of starvation in Barcelona’s Chinese quarter. The photograph was published in the local press and the woman’s life was saved. Social services stepped in... It was

1977. Who photographed the toxic oil victims better than anyone else? Who photographed the brutal living conditions in Barcelona's El Parc home? He captured death once again in the attack on the magazine *El Popus*. Carlos Bosch managed to photograph the body of Txiqui, shot by a Civil Guard firing squad in 1975, in what was the last execution of the Franco era. He walked through the morgue and decided to publish the series *Exquisite Cadavers*. To take these photographs, he had to respectfully go up to the bodies and, finally, inhale the smell in the morgue where the bodies pile up.

In the book by Pepe Baeza *Por una función crítica de la fotografía de prensa* (For the critical function of press photography), he asserts that "photography is polysemic, it can take on different meanings, and these depend on the purpose given to it and the context, as well as what surrounds it". Carlos Bosch hid amongst the progeny of fascism and its future leaders to unmask and denounce Franco's heirs in the 1970s. Over the 30-year period spanned by this series, published in various Spanish and international newspapers, the *fasistas* (fascists), as he said it in his Argentinian accent, boasted about personalities appearing in his photos, basking in the victories of the Spanish Civil War, and who today are raising their heads once again.

Regarding the old debate on the truth or fallacy of photography, Carlos Bosch professed on the website FotografosArgentinos.org: **"My photography is not *fine art*; I make photographic records when I wish, all of them false, I am lying all day long. When I worked as a journalist I always lied, I never told the truth. Like all those journalists who look through their lenses and misrepresent reality.**

Manel Sanz

Curator of **"The Transition as seen by Carlos Bosch. 'I don't whisper, I shout'"**

Palau Robert

Barcelona

fins al 15 de novembre 2020

Equip de Producció Exposició *La Transició vista per Carlos Bosch "Yo no susurro, grito"*

Comissaris: Manel Sanz i Paulina Flores

www.upifc.cat